

ORIGINAŁ

afa Pmy

(2)

PROTOKÓŁ KONTROLI NR 5533.2.2019.AS

WPLYNEŁO
Kuratorium Oświaty w Szczecinie
KANCELARIA
22.01.2019
Liczba załączników ... 40219
Podpis ...

Informacje o kontrolowanej placówce:

Nazwa i adres placówki: Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Szczecinie,
ul. Kamienna 22, 71-883 Szczecin

Telefon: 91 453 81 03

e-mail: mow@miasto.szczecin.p

Imię i nazwisko dyrektora: Jerzy Lasak

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:

Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

Telefon: 91 4427500

e-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

lp	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Agnieszka Stroynowska	7 stycznia 2019 r.	WKOS.5533.2.2019.AS

Informacje o kontroli:

Termin rozpoczęcia kontroli: 8 stycznia 2019 r.

Termin zakończenia kontroli: 8 stycznia 2019 r.

Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
5533.2.2019

Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły: 41

Kontrola dotycząca: oddziaływań wychowawczych pani Barbary Tuszyńskiej – wychowawcy oraz kierowniczkii placówki w stosunku do nieletniej (zanonimizowane pismo przesłane przez Rzecznika Praw Dziecka).

EL

Podczas kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z p. Jerzym Lasakiem - dyrektorem ośrodka, p. Antoniuk Aleksandrą – psychologiem, p. Sawicz Beatą – pedagogiem, p. Tuszyńską Barbarą – wychowawcą grupy II, p. Sobierajską Renatą – kierownikiem internatu.
2. Analizowano dokumentację:
  - pismo z dnia 5 lutego 2018 r. kierowane do Sądu Rejonowego w Koszalinie z podpisem p. Barbary Tuszyńskiej;
  - notatkę służbową p. Wilimberg Żanety z dnia 15 marca 2018 r.;
  - kartę informacyjno-konsultacyjną z dnia 16.03.2018 r.;
  - kartę informacyjną leczenia szpitalnego z dnia 16.03.2018 r.;
  - wezwanie z dnia 24 maja 2018 r. wystawione przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny;
  - dziennik zajęć lekcyjnych klasy I szkoły branżowej I st.;
  - indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny;
  - sprawozdanie kuratora społecznego kierowane do Sądu Rejonowego w Koszalinie w dniu 29.01.2018 r.;
  - orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z dnia 19.12.2016 r.

Ustalenie stanu faktycznego:

Kontrolę przeprowadzono na wniosek Rzecznika Praw Dziecka – pismo z dnia 15 grudnia 2018 r. w sprawie oddziaływań wychowawczych pani Barbary Tuszyńskiej – wychowawcy oraz kierowniczką placówki w stosunku do nieletniej.

Pani Renata Sobierajska (kierownik internatu) i pani Barbra Tuszyńska po zapoznaniu się z pismem przesłanym do Kuratorium Oświaty w Szczecinie przez Rzecznika Praw Dziecka stwierdziły, że wychowanką, o której mowa w przedmiotowym piśmie jest *[imię nieczytelne]*. Z relacji dyrektora wynika, że przybyła do placówki w dniu 10 października 2017 r. i została zapisana do grupy wychowawczej II, którą opiekują się: pani Barbra Tuszyńska, pani Hordzieiewicz Alina i pani Agnieszka Rondzisty, oraz do klasy III gimnazjum. Aktualnie *[imię nieczytelne]* uczy się w klasie I szkoły branżowej I st. Dyrektor poinformował, że wychowanka jest objęta stałą opieką medyczną, z uwagi na przyjmowane leki. Zarówno pani Renata Sobierajska, jak i Barbra Tuszyńska określiły *[imię nieczytelne]* jako gwiazdę socjometryczną zwracając uwagę na jej cechy przywódcze. Dodają, że pełni ona funkcję gospodarza klasy i otacza się koleżankami z silnymi cechami osobowości, mającymi znaczącą pozycję w grupie rówieśniczej. Poinformowały również, że nieletnia aspiruje również do uzyskania znaczącej pozycji w „drugim życiu”. Opisując jej sposób funkcjonowania zwróciły uwagę na zaangażowanie w działania podejmowane w placówce, ogólną aktywność, a także brak umiejętności pogodzenia się z porażką, np. w sytuacji, gdy *[imię nieczytelne]* wyraziła chęć udziału w jasełkach, a nie została wybrana, to potraktowała katechetkę w sposób bardzo przykry. Z relacji pani Barbry Tuszyńskiej wynikało, że w pracy wychowawczej z nieletnią podejmowane są działania mające na celu ograniczenie jej kontaktu z osobami o tak silnych osobowościach, jak ona, gdyż nie wpływa to korzystnie na proces uspołecznienia dziewczynki. Dodają, że dziewczynka jest skłonna zawiązać paczkę (klikę), kontestować polecenia nauczycieli i lekceważyć oddziaływania wychowawcze. Pani Barbra Tuszyńska dokłada wszelkich starań, aby

2

przewiozło wychowankę do Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „ZDROJE” w Szczecinie. Z karty informacyjnej leczenia szpitalnego z dnia 16.03.2018 r. wynika, że lekarze „na podstawie prowadzonych badań toksykologicznych nie mogli jednoznacznie wykluczyć zatrucia substancjami psychoaktywnymi”. Natomiast w karcie informacyjno-konsultacyjnej z dnia 16.03.2018 r. odnotowano: „zaburzenia zachowania i emocji, używane szkodliwe SPA (...) używanie szkodliwe SPA bez cech uzależnienia od alkoholu i narkotyków (...) wymaga kontroli w PZP – kontynuacja i branie zaleconych leków”.

W trakcie kontroli pani Renaty Sobierajskiej omawiając sytuację, okazała sprawozdanie kuratora społecznego z dnia 29.01.2018 r. kierowanego do Sądu Rejonowego w Koszalinie, w którym odnotowano: „Nieletnia wychowuje się w rodzinie zrekonstruowanej. Matka wymienionej wyszła za mąż za swojego partnera (...). Nieletnia przebywała w MOS w Białej. Łamała regulaminy i popadała w konflikty z wychowankami oraz kadrą ośrodka. Pobyt w ośrodku zmienił nieletnią. Matka była bardzo zadowolona z postawy córki i zgodziła się na urlopowanie na cały okres ferii zimowych w dniach 15.01.2018 r. – 26.01.2018 r. za zgodą matki z dnia 13 na 14.01.2018 r. nocowała u koleżanki w Mielnie (pознаły się w MOS w Białej). Po powrocie z Mielna nieletnia położyła się spać (godz. 17.00) i spała do późnych godzin 15.01.2018 r. Około godz. 15.00 wyszła z domu i natychmiast zemdlła – trafiła do szpitala. Po badaniach okazało się, że nieletnia przyjęła czystą amfetaminę. (...) Nieletnia nie buntowała się, że musi przerwać urlopowanie i wrócić do ośrodka. (...) ma tendencję do zachowań ryzykownych, nie dba o swoje zdrowie, utrzymuje kontakt z młodzieżą niedostosowaną społecznie”.

Pani Barbra Tuszyńska przyznała, że pamięta sytuację, gdy na korytarzu zwymiotowała. Przechodziła wtedy korytarzem z zamiarem opuszczenia ośrodka po pracy. Widząc ww. sytuację pomogła posprzątać i zapytała o samopoczucie. W związku z tym, że czuła się ona źle, to wychowawczynie przekazała tę informację nauczycielowi matematyki. Dodała, że dziewczynki na lekcji matematyki nie będzie, bo odpoczywa ona w holu. Po pewnym czasie korytarzem przechodziła pani Renata Sobierajska dostrzegła, że uczennica siedziała na holu w kocu, a przed nią widniał stół zastawiony żywnością (w tym też znajdowały się produkty ciężkostrawne – smażone), które donosiły jej koleżanki. W związku z tym pani Renata Sobierajska poleciła udać się na lekcje wyjaśniając, że w sytuacjach dolegliwości żołądkowych nie jest wskazane, aby objadać się ciężkostrawnymi pokarmami.

Z relacji pani Renaty Sobierajskiej wynika, że zdarzają się sytuacje, gdy zaczyna zachowywać się w sposób nieprzewidywalny, np. z nieznanych przyczyn zaczęła zachowywać się głośno i wulgarnie na korytarzu (krzyczała, bluźniła). Jak wyjaśniła pani Renata Sobierajska (która przechodząc korytarzem dostrzegła sytuację) nie były to słowa kierowane w stosunku do jej osoby, a wypowiedane w eter. Nikt z dzieci nie reagował na zachowanie. Po dzwonku na lekcje zachowanie uległo wyciszeniu. Za swoje zachowanie nie otrzymała punktów ujemnych. Pani Renata Sobierajska poinformowała, że w regulaminie ośrodka znajduje jedynie punkt mówiący o otrzymywaniu ujemnych punktów w przypadku braku reakcji na łamanie regulaminu lub sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu członów społeczności MOW (bójka, posiadanie substancji toksycznych, samookaleczenie, znęcanie). Punkt ten ma za zadanie uczulić dzieci na reagowanie w sytuacjach niepożądanych, krzywdzących wychowanków.

Zarówno pani Barbra Tuszyńska, jak i pani Renata Sobierajska oświadczyły, że zawsze otrzymywała urlop na wyjazd do domu (dodały, że nigdy nie

zintegrować wychowankę z uczennicami w grupie II, uczyć ją poprawnych relacji, a to może być przez [redacted] odebrane jako zakaz kontaktu z tym kogo lubi.

Z relacji pani Renaty Sobierajskiej wynika, że w zakresie oceny zachowania [redacted] znajduje się w wysokiej grupie punktacji (III lub IV grupa), gdyż zawsze wykonuje polecenia nauczycieli/wychowawców. Zdarzają się sytuacje, gdy [redacted] otrzymuje w punktowym systemie oceny zachowania punkty ujemne. Negatywna punktacja dotyczy następujących zdarzeń, np.: pozostawienie nieporządku w aneksie kuchennym, okazanie niewłaściwego rachunku za wykonane zakupy (na rachunku było piwo), przybycie na kolację w stroju przeznaczonym do snu (pidżama), zakłócanie ciszy nocnej poprzez przygotowywanie kanapek w aneksie kuchennym lub słuchanie muzyki, nieprzestrzeganie zasad korzystania z telefonu. Ujemne punkty za zachowanie otrzymała również we wrześniu 2018 r., gdy resztki ze swojego talerza zrzuciła na talerz wspólny, tj. przeznaczony dla całej grupy i w swoim zachowaniu nie widziała nic niewłaściwego. Dyrektor wyjaśnił, że na wspólny talerz można odkładać porcję, która nie była konsumowana. Z analizy dziennika zajęć klasy I szkoły branżowej I st. wynika, że [redacted] ma dobre oceny szkolne. Psycholog przygotowujący *Pochwałę Dyrektora* poinformował, że [redacted] w roku szkolnym 2018/2019 takiej pochwały nie otrzymała. Pani Renata Sobierajska stwierdziła, że [redacted] nie była nominowana do *Pochwały Dyrektora*, gdyż pomimo, iż wykonuje polecenia nauczycieli, to jest osobą konfliktową, np. uknuła intrygę polegającą na rozpowszechnieniu nieprawdziwych informacji o uprawianiu seksu przez koleżankę. W momencie, gdy ustalono, że dziewczynka pomówiła koleżankę, to stwierdziła bez skrępowań, że była to pomyłka. Pani Barbara Tuszyńska wyjaśnia z [redacted] sytuacje niepożądane, których była prowadyrem, co może nie podobać się dziewczynce. Wychowawczynie poinformowała, że wielokrotnie tłumaczyła [redacted], aby nie wchodziła w konflikty rówieśnicze, prowadziła rozmowy wspierające nieletnią, a gdy była okazja chwaliła ją. Dodała, że uprzedzenia [redacted] w stosunku do jej osoby mogą wynikać z bezpodstawnej zazdrości, gdyż jest ona opiekunem prawnym jednej z dziewczynek. Wyjaśniła, że wszystkie dzieci traktuje równo, nikogo nie faworyzuje. Poinformowała, że w swojej pracy w stosunku do wychowanek nie używa takich sformułowań jak: „bo cię wywiozą”, „bo tak”.

Wychowawca grupy II pani Aliny Hordziejewicz w opinii sporządzonej w dniu 4.09.2018 r. i kierowanej do Sądu Rejonowego w Koszalinie odnotowała, że:
jest skonfliktowana z inną wychowanką z grupy. Konflikt przybiera różne formy od łagodnych poprzez próby psychicznego znęcania się, oskarżania koleżanki o wszelkie zło, np. kradzieże. W stosunku do pozostałych wychowanek [redacted] zachowuje się poprawnie, przy czym zdecydowanie lepiej wobec wychowanek z długim stażem. W stosunku do dorosłych [redacted] zachowuje się bez większych zastrzeżeń. Wykonuje większość poleceń, dba o formy grzecznościowe. Bywa, że zachowuje się bardzo sympatycznie, a nawet przyjaźnie, chętnie rozmawia o swoich problemach, wydaje się być szczerą. Wychowanka utrzymuje stały kontakt telefoniczny z matką, babcią i ciotką. Czasem w trakcie rozmów podejmuje próby manipulacji przedstawiając własną interpretację zaistniałych faktów, co powoduje trudności komunikacyjne wychowawców z matką.

Z relacji wychowawcy, jak i kierowniczkki wynikało, że zachowania niepożądane [redacted] mogą wynikać z funkcjonowania pod wpływem środków odurzających (np. dopalacze, które są trudne do wykrycia w organizmie). Powyższe twierdzenie pani Barbara Tuszyńska i pani Renata Sobierajska poparły zdarzeniem z dnia 15 marca 2018 r., kiedy [redacted] a po lekcji wychowania fizycznego poczuła się bardzo słabo, a następnie zemdląła w toalecie. Dyrektor wezwał pogotowie ratunkowe, które

odmówiono jej wyjazdu do domu, nie ma też adnotacji o odmowie wyjazdu do domu w dokumentacji ośrodka). Pani Renata Sobierajska oświadczyła, że nie zdarzyło się jej nigdy wyzywanie dzieci, ani używanie do nich słów typu „ćpanie”.

Pani Renata Sobierajska oznajmiła, że miało miejsce zdarzenie w wyniku, którego Karolina doznała płukania żołądka. Wyjaśniła, że wychowawczynią grupy II jest również pani Agnieszka Rondzisty, która zaordynowała leki przeznaczone dla innej wychowanki (pomylka). O sytuacji natychmiast powiadomiła pogotowie ratunkowe, które przewiozło Karolinę na płukanie żołądka. Pani Renata Sobierajska poinformowała, że wyjaśniła zdarzenie z panią Agnieszką Rondzisty, która przedstawiła jego przebieg w sposób następujący: *Dzieci stały w szeregu oczekując na swoją kolej – wychowawca podawał leki. Karolina połknęła leki podane przez wychowawcę i powiedziała „co pani zrobiła? Podawała mi pani nie te leki. Po słowach wychowawczynie niezwłocznie powiadomiła pogotowie ratunkowe.*

Ani dyrektor, ani wychowawczynie, ani kierownik nie słyszeli, ab, ... mówiła, że „nie chce się jej żyć”. Osoby uczestniczące w kontroli jednoznacznie stwierdziły, że dziewczynka jest silną osobowością, ma tendencje do manipulowania rzeczywistością, a dzięki pomocy jaką otrzymała od kadry pedagogicznej ośrodka poprawiły się jej relacje z bratem i matką. Jak poinformowały osoby uczestniczące w kontroli, to większy problem z poczuciem bezpieczeństwa w grupie miały dzieci przebywające w otoczeniu ... Poskarżyły się one wychowawczynie na zachowanie ... i prosiły, aby dziewczynka nie dowiedziała się o sprawie (bały się reakcji ...). W związku z tym ... objęta jest w ośrodku szczególnym nadzorem wychowawców i nauczycieli.

W sprawie wyprawki szkolnej wypowiedział się dyrektor, który poinformował, że ... nie przyniosła wyprawki szkolnej (ustalono, że rodzice zakupią przybory szkolne, m.in. zeszyty i ołówki w ramach otrzymanych środków z programu 300+ i przyniosą je do wychowawcy klasy – każdy rodzic dla swojego dziecka). Dodał, że ww. wyprawkę w klasie I branżowej przyniosły tylko 2 uczennice na 14-osobową klasę. W związku z tym, że rodzice nie wywiązali się z ustaleń, to dyrektor zakupił przybory szkolne w ramach środków własnych. Oświadczył, że nie jest to prawda, że ... została zabrana wyprawka, gdyż ona jej do plecówki nie przyniosła.

W sprawie zaginionej odzieży ... wypowiedziała się pani Barbara Tuszyńska. Poinformowała, że ... ma bardzo ładną odzież, która podoba się innym wychowankom. W związku z tym zdarzyła się sytuacja, w wyniku której jedna z wychowanek przyniosła do wychowawczynie 30 zł z prośbą o oddanie ... – twierdziła, że kupiła od koleżanki sukienkę. Wychowawczynie niezwłocznie przeprowadziła rozmowę wychowawczą z ... i poinformowała o zdarzeniu jej matkę. Pani Barbara Tuszyńska dodała, że nie przeszukuje rzeczy swoich podopiecznych. Wyjaśniła, że niektóre sytuacje ... może przekazywać matce w sposób zniekształcony, mijający się prawdą. Opowiedziała sytuację, gdy podczas odwiedzin matka zgłosiła, że Karolina ma firmowe perfumy, które dostała od innej wychowanki i trzyma je w skarpetach. Pani Barbara Tuszyńska niezwłocznie zainteresowała się sytuacją, gdyż z uwagi na bezpieczeństwo (zapobieganie zjawisku odurzania) perfumy i dezodoranty w aerozolu, a także lakiery (do paznokci i włosów) są deponowane u wychowawcy i wydawane dzieciom do użytku tylko pod nadzorem. W pokojach mieszkalnych wychowanki mogą mieć dezodoranty w kulce. W związku z informacją uzyskaną od matki wychowawczynie poprosiła ... o oddanie dezodorantu, który trzyma w skarpetach. W związku z tym, że ... od razu oddała perfumy wychowawczynie, to nie otrzymała punktów ujemnych w punktowym systemie oceny zachowania.

Jak wyjaśniła pani Barbara Tuszyńska nie jest też prawdą, że sprawa dotycząca zaatakowania nożem przez dziewczynkę, której opiekunem prawnym jest wychowawczyni nie została zgłoszona na Policję. Pani Renata Sobierajska okazała wezwanie z dnia 24 maja 2018 r. wystawione przez Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny, z którego wynika, że i wychowanka, której opiekunem prawnym jest pani Barbara Tuszyńska zostały wezwane na przesłuchanie w charakterze świadka.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Pani Barbara Tuszyńska i pani Renata Sobierajska określiły jako gwiazdę socjometryczną ze skłonnościami do manipulowania rzeczywistością, oraz wysoko rozwiniętymi umiejętnościami społecznymi w zakresie wykorzystywania rówieśników do swoich celów, ale nie podały wypracowanych metod i planu pracy wychowawczej z tak trudną osobowością. Wychowawca odpowiada za zapewnienie emocjonalno-społecznego wsparcia wszystkim członkom grupy wychowawczej. Natomiast okazany w trakcie kontroli indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny uwzględnia ustalenia, gdy funkcjonowała ona w klasie III gimnazjum.
2. Okazane w czasie kontroli orzeczenie nr 100/2016/2017 o potrzebie kształcenia specjalnego wydane dla w dniu 19.12.2016 r. przez Miejską Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Koszalinie z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym jest nieaktualne, gdyż młodzieżowy ośrodek wychowawczy, w którym przebywa nieletnia przeznaczony jest dla młodzieży niedostosowanej społecznie.

Zalecenia:

1. Wypracować metody oddziaływań wychowawczych mając na celu niepożądane zachowania i odnotować te metody w jej indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1578 z późn. zm.).
2. W związku z pobytem w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, który jest prowadzony dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie, a nie zagrożonych niedostosowaniem społecznym – we współpracy z rodzicami/prawnymi opiekunami nieletniej uzupełnić brakującą dokumentację, czyli o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wskazujące na pobyt w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (z uwagi na niedostosowanie społeczne) zgodnie z § 3 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. Nr 296, poz. 1755).

Termin wykonania zaleceń: od dnia otrzymania protokołu

Zgodnie z § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658) dyrektor

6

szkoły w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2018.996 ze zmianami) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zalecenia oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA
WYCHOWAWCZEGO

mgr Jerzy Łasak
(Miejscowość, data i podpis
dyrektora szkoły)*

Szczecin, dn. 11.01.2019.
(Miejscowość, data i podpis
przeprowadzającego kontrolę)*

Protokół sporządzono dnia **11 stycznia 2019 r.** w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli.....

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA
WYCHOWAWCZEGO

mgr Jerzy Łasak
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

Szczecin....., dnia 21.01..... 2019 r.

* Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017, poz. 1658), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.

